

BYVEKST OG BEBYGGELSESSTRUKTUR

Et av Bergens særtrekk er hvordan nye typer bebyggelse har kommet til og dannet nye årringer i byens arealmessige ekspansjon.

Byen har ekspandert fra de eldste delene av det historiske sentrum på 1100-tallet, over den store byveksten på 1800-tallet, til innlemmingen av gamle Årstad i 1915, Gyldenpris i 1921, Fyllingsdalen i 1955, kommunene Arna, Fana, Laksevåg og Åsane ble innlemmet i Bergen i 1972.

Denne prosessen har gitt oss rike sammensatte kulturmiljø, og ett av kulturmiljøenes definerende egenskaper er hvilke(n) bebyggelsesstruktur som kjennetegner forholdet mellom bygninger og omgivelsene de er plassert i form av terreng, landskapselementer, gater, plasser, beplantning og grøntstrukturer. Denne strukturen kan være resultat av mer eller mindre planmessige eller selvgrodde prosesser.

Bebyggelsesstruktur er, sammen med bygningstyper og deres bruk og utforming, ett av de sentrale historiefortellende elementer i det bebyggede miljø.

Byantikvaren har kartlagt bebyggelsesstrukturen i ensartede områder i Bergen, og klassifisert den i åtte typer som historisk har kjennetegnet boligområdene i Bergen.

Byplaner, og samfunnmessige og arkitektoniske idealer bak organiseringen av bebyggelsesstrukturer, har endret seg mye over tid, og ulike idealer om byen kommer blant annet til uttrykk i slike strukturer. Særlig gjelder dette forholdet mellom bebygde og åpne arealer, tetthet, og fellesfunksjoner, som gjennom historien har vært løst på ulike måter.

I verne vurderinger og kulturhistoriske stedsanalyser bør enhetlige bebyggelsesstrukturer tillegges stor vekt, i kombinasjon med verne vurderinger knyttet til det enkelte bygg.

Lenke til det digitale Kulturminneplankartet:

[Kulturmiljøkart](#)

Lenke til Kartfortelling:

[Kartfortelling](#)

